

Ngày 17 tháng 2 năm 1979, khi v a vào đ n c ng tr ng, chúng tôi nh n đ c tin: Vào lúc m sáng, “Trung Qu c đã đem quân b n gi t đ c theo Biên gi i 6 t nh phía B c n c ta”. Sáng y, nhi u đ a trong chúng tôi đi th ng t tr ng ph thông đ n y ban nhân dân xã. Chúng tôi đ ng ký nh p ngũ mà không k p nói m t câu v i chính cha m c a mình.

“Quân bành tr c B c Kinh” đã kéo chúng tôi t l p h c ra th ng chi n tr ng. Nh ng, không hi u sao nhà tr ng hôm nay, i không nói gì v cu c chi n tranh kéo dài th gi ng co h n 10 năm y. Ba m i năm tr c, nh ng “đàn tr nh”, ch y “t Biên gi i v”. Ba m i năm sau, nh ng đ a tr y l n lên và bi t: Tháng 4/1956 nhân khi quân Pháp v a rút kh i Vi t Nam, Trung Qu c, lúc này đã tr thành “xã h i ch nghĩa anh em”, chi m đ o l n nh t thu c Hoàng Sa. Ngày 19-1-1974, sau khi Trung Qu c ký Thông cáo chung Th ng H i v i M và sau Hi p Đ nh Paris 1973, M rút lui kh i Vi t Nam, Trung Qu c, v n đang là “xã h i ch nghĩa anh em”, đánh chi m toàn b qu n đ o Hoàng Sa, gi t 58 chi n s H i Quân Sài Gòn, chi m đ o. Ngày 14-3- 1988, Trung Qu c l i t n công m t s đ o đá c a Tr ng Sa gi t h i 74 ng i lính H i quân Vi t Nam và, t đó, chi m luôn nh ng hòn đ o y.

R i. Ngày 12-11-2008, Trung Qu c tuyên b đ u t 29 t USD cho m t đ án “kh o sát và khai thác B i n Đông”. Trong đó, bao g m c nh ng bi n đ o c a Vi t Nam mà Trung Qu c v n còn chi m gi . B n tháng tr c, 7-2008, khi h ng đ u khí M , ExxonMobil, h p tác v i Vi t Nam trong m t đ án thăm dò Nam Côn Sơn, Trung Qu c đã gây áp l c v i ExxonMobil đ h ph i rút lui. Năm 2007, Trung Qu c đã gây áp l c bu c BP ng ng ho t đ ng trong đ án đ u khí có v n đ u t 2 t USD v i Vi t Nam hai vùng M c Tinh, H i Th ch. Năm 1994, Trung Qu c ph n đ i h p đ ng đ u khí gi a Vi t Nam và Mobil vùng Thanh Long. Ch hai năm sau khi h ký h p đ ng thăm dò đ u khí v i công ty Crestone vùng Vũng Mây-T Chính. Tàu Trung Qu c “đi l i nghênh ngang” ngoài B i n Đông, trong khi, các đ án c a Vi t Nam thì ph i cay đ ng rút lui mà không làm gì đ c.

Th h chúng tôi, l n lên “đ i mái tr ng xã h i ch nghĩa”, có nhi u s ki n x y ra Th đô, B Biên gi i và ngoài B i n mà chúng tôi không h đ c bi t. Chúng tôi v n hát v Mao Tr ch Đông nh “m t tr i lên” khi mà “Bác Mao” l n l t đem quân chi m Hoàng Sa, r i Tr ng Sa. Chúng tôi hát, “núi li n núi, sông li n sông” khi mà nhi u ng n núi, khúc sông đã không còn n a. Cho đ n ngày 17-2... Đ c c m súng, đ c “v ch m t, ch tên” quân xâm l c cũng là h nh phúc. Cho dù, nhi u khi ng m l i, s th t ch đ c thông tin v a lúc, đ đ chúng tôi t t l n đ ng.

Không nh chúng tôi, các b n tr hôm nay không ng i ch nhà tr ng “m m” cho gì thì bi t

ny. Nhng bi kch c a h l n hn... Th t không d dàng gì khi bi t m t k đang rình r p bên ta mà vn ph i nghe h xng là “láng gi ng t t”; m t k đem tàu chi n sang gi t ng i gi đ o c a ta vn xng là “đng chí t t”; m t k dùng áp l c đ đui đ i tác tìm d u c a ta mà vn nh n là “b n bè t t”; m t k ngang nhiên hút d u ngoài bi n c a ta mà vn ph i g i là “đ i tác t t”.

Khi tôi đang vi t entry này thì đ c đ c trên blog Nông Dân Gió Lào, ng i Trung Qu c s t ch c m t l h i hoa đ ng Hà N i, đ ki n b m c vào ngày 17-2 năm nay. Nông Dân Gió Lào cũng đ n tin trên Vietnamnet nói r ng, năm 2004, ng i Trung Qu c cũng đã t ch c m t l h i hoa đ ng Đà N ng, khai m c đ ng vào ngày 19-1. Năm y, h k t 30 c m hoa đ ng, theo Nông Dân Gió Lào, ng v i 30 năm ngày Trung Qu c chi m Hoàng Sa, m t huy n đ o thu c v Đà N ng (19/1/1974- 19/1/2004). Có th b i “tình đng chí” mà khi c p phép, chính quy n đ a ph ng đã không quan tâm l m đ n s tr ng h p này. Nhng, Nông Dân Gió Lào cho r ng các “chú Tàu” thì không làm gì “ng u nhiên”, k c vi c, h i cu i tháng 11, h cho tàu mang tên Trnh Hòa, ng i mà h nói là đã phát hi n ra Hoàng Sa và Tr ng Sa, c p vào Đà N ng.

Năm 1988, Trung Qu c đánh chi m m y đ o đá Tr ng Sa. Vi t Nam chuy n sang đ ng l i quan h “đa ph ng”. Th t may m n là Vi t Nam đã không r i vào tình th “đ n ph ng” v i m t gã kh ng l v a đánh tr m v a xng là “anh em, đng chí”.

Nhà n c có nhng lý do đ c x v i lân bang chín ch n. Nhng, s “b ng b t” c a dân cũng c n thi t đ s th t, đôi khi, có c h i ph i bày. Ng i dân không bao gi mu n chi n tranh, vì n u nó x y ra, ch có h m i là ng i ra tr n. Tôi đã nói chuy n v i nhi u ng i dân Biên gi i h i tháng 3-1979. Tôi có nhi u ng i b n là lính s đ oàn đóng quân t i L ng S n trong ngày 17 tháng 2. Cái mà chúng ta nói là “chi n th ng” cũng đã ph i tr b ng đ u r i máu ch y.

Tôi có h n 3 năm Campuchia trong giai đ o n chi n tranh, bi t câu chuy n Khmer Đ ch ng l i Vi t Nam ch 2 tu n sau khi nh Vi t Nam mà có trong tay quy n bnh. Bi t, sau l ng Pol Pot có bàn tay c a ai. Nhng, tôi cũng đã g p nhi u ng i Vi t-G c-Hoa, trong s h n 675 nghìn ng i Vi t-G c-Hoa ph i ra đi trong nh ng năm sau 75, 78. Nhi u ng i lúc y không bi t ti ng Hoa, nhi u ng i đã t lâu coi mình là dân Vi t. Nhi u ng i khi r i Vi t Nam đã không ch n Trung Qu c nh là t qu c. Vn n c, ph i ch ng đã không tránh đ c th đ i đ u? Trung Qu c năm nào cũng nh c l i cu c chi n 17-2-1979, t i sao Vi t Nam l i không bàn v nó m t cách công khai và rút ra bài h c cho mình.

Tôi có m t H G m vào cái đêm bóng đá Vi t Nam th ng Thái Lan l t đi (24-12). Có m t

trên đ ng ph Sài Gòn ngay sau khi bóng đá Vi t Nam vô đ ch (28-12). Đi trong thác lũ ng i tràn ra đ ng hôm y, nghĩ, ch bóng đá thôi i có đ c s c m nh th này. Ngay t th k 19, khi mà lãnh th c a m t qu c gia v n còn có th m r ng b ng chinh ph c, Đ nh c Berlin 1885 và Tuyên b Lausanne 1888, đã nói: “Dùng vũ l c đ chi m gi m t vùng lãnh th đã có ch là m t hành đ ng phi pháp”. Công c c a Liên hi p qu c v lu t bi n (1982) cũng tái kh ng đ nh tinh th n này. Chúng ta ch a có bom h t nhân, chúng ta ch a có tàu to súng l n. Đ t n c ta r t nh . Dân ta không nhi u. S c m nh c a chúng ta chính là ch quy n pháp lý.

Ba m i năm đã trôi qua k t khi chúng tôi s c sôi ti n v Biên gi i, đ o v n m t mà đ t n c l ng im. Th y giáo d y s tr ng l ng im. Báo chí vẫn ch ng l ng im... Tôi không rõ không khí trong các phòng h p căng th ng ra sao. Ch bi t, n u ng i đó, tôi s l nh l ng khi bên ngoài im l ng. Ch có sát cánh v i nhân dân m i có thêm s c m nh, đ ng đ cho t ng chi c đũa b tách ra và b gãy t t .